

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prm-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

I. Ionescu-Dolj. — Noile tendințe în materie de procedură penală.

Jurisprudența Română.—Curtea de Apel din Craiova, s. I.—
Contencios administrativ.—Comisiuni disciplinare.—Decizii.
(N. Dineată cu Minist. Justiției),

NOILE TENDINȚE DOCTRINARE ȘI LEGISLATIVE IN MATERIE DE PROCEDURĂ PENALĂ¹⁾

Domnule Ministru,
Domnule Președinte,
Domnilor,

Țin mai întâiu să exprim recunoștința mea d-lui Președinte al cercului, pentru cinstea ce mi s'a făcut punând în programul solemnității de azi și comunicarea pe care de mai multă vreme voiam s'o fac Cercului de studii penale, referitoare la „tendințele doctrinare și legislative în materie de procedură penală“.

Cercul de studii penale, de sub conducerea d-lui profesor I. Teodorescu, este fără îndoială cea mai de seamă autoritate științifică în materie penală și penitenciară. Deci, de aci trebuie să se emane toate opiniunile autorizate sau aci trebuie să se discute, spre a căpăta cetățenia științei penale române, ori ce teorie, orice concepțiune științifică nouă.

În calitate de membru al Cercului și în vederea că azi este la ordinea zilei reforma și unificarea procedurii penale — această fică neglijată și oropsită a științei penale „le Cendrillon de la penssée criminaliste“, cum o numea cu mult spirit, învățatul profesor polonez, d. Moghilmiski, într'una din prelegirile sale — am crezut necesar să aduc în desbaterea Cercului, câteva din ideile mai de seamă, de care cred că trebuie să se țină seamă cu ocaziunea întocmirii proiectului și în jurul cărora vor gravita discuțiunile ce desigur va provoca noua reformă.

Trăim o epocă de refacere a legislațiunilor noastre penale. Cauzele care determină aceste refaceri sunt mai multe. În afară de mișcarea generală de idei în doctrină și legislațiuni în Europa, eu voi menționa numai 2, cele mai cunoscute și proprii țării noastre

1. Prima, e starea de înapoiere a legislației noastre represive; devenise o necesitate inexorabilă, punerea legilor noastre la nivelul cerințelor științei penale, chiar înainte de război.

E curios, că țara noastră, în care se legiferează atât de mult, în domeniul penal s'a făcut atât de puțin, că se poate spune că nu s'a făcut nimic.

Ideile atât de frumoase și umanitare ce domină știința penală, se vede că n'au găsit susținători hotărâți la noi.

2. A doua cauză, este evenimentul fericit al întregirii neamului, care ne-a adus problema unificării legislative și care alăturându-se la prima cauză, i-a mărit exigibilitatea.

Opera de refacere și unificare este începută și se află în curs.

S'a început cu Codul penal și după cum se cunoaște s'a și întocmit un proiect, care se află depus pe birourile Corpurilor Legiuitoare, proiect, care după cum se știe în lumea juriștilor și specialiștilor, deasemenea a întâlnit și câțiva detractori.

O operă mare, de importanța unei reforme penale în care curentele filosofice își găsesc atâta ecou, erez greu să întrunească toate părerile.

De altfel, personal am credința că cu cât vor fi mai multe discuțiuni în jurul unei reforme, cu atâta va fi mai bună. Aceiași credință m'a determinat să viu azi în fața D-vs. O singură condiție se cere însă acelor ce voesc să facă o discuțiune critică, în orice domeniu, să fie de bună credință.

Detractorii proiectului de cod penal, cu care nu înțeleg să fac vre-o polemică, s'au pus singuri în situațiuni foarte delicate :

Unii, sunt foști colaboratori la proiect până în ultimul moment și care nu găseau destule cuvinte de laudă la adresa proiectului, iar după depunerea lui în parlament, au găsit că are nenumărate defecte.

Nu înțeleg să trag nici o concluzie din aceasta ; nu'mi arog dreptul a face imputări, țin numai să spun că eu n'ăși fi acceptat să mă găsesc într'o astfel de delicată situațiune morală. Sunt convins, că nu e decât o sete bolnăvicioasă de reclamă.

Un alt detractor, e unul din cei mai de seamă penaliști ai noștri. Desigur că observațiunile sale ar fi putut folosi lucrării. Ce folos însă, că din criticile sale respiră supărarea până la ură, până la patimă și părțile cele mai bune sunt întunecate de valuri de răutate, că nu se mai poate distinge ce este, după cum la marea agitată, valurile de spumă acoperă luciul sclipitor și liniștitor al apei.

Poate vor mai fi și alții, dar de cari nu înțeleg să mă ocup.

Știința, adevărata știință, se impune prin ea însăși, are suficientă autoritate și n'are nevoie nici de ocări, nici de sabie.

1) Comunicare făcută la Cercul de Studii Penale, în Palatul Universității din București în ziua de 27 Ianuarie 1929.

Dar, nu a-și dori, să se deducă din cuvintele mele că ași susține că proiectul de cod penal, erea o lucrare atât de perfectă că nu mai putea primi ameliorări.

Desigur că da. Graba, care și de astă data s'a pus în confecționarea lui, justifică suficient unele din imperfecțiunile semnalate. E destul să spun că erau zile când de 3 ori eream întrebați dacă este gata.

Se va zice poate că timpui de 2 ani, ar fi fost suficient pentru desăvârșirea lucrării. De acord.

Țin însă să lămuresc, că din acești 2 ani nu știu dacă au fost 2—3 luni în care să fi putut lucra în liniște și fără întreruperi, la proiectul de cod penal.

Viața politică, atât de agitată la noi în ultimul timp, schimbarea a două guverne la intervale de aproape un an; activitatea parlamentară continuă, în diferitele domenii, și Consiliul fiind chemat să-și dea avizul asupra tuturor legilor, e ușor de înțeles timpul care îi mai rămânea neocupat, când parlamentele au fost convocate să lucreze chiar și în timpul unei părți din vacanțele mari.

Dar cred că este timpul să intru în subiectul ce mi-am propus să tratez.

Vă spuneam că procedura penală e o fică oropsită a științei penale. E regretabil, dar este așa. Priviți mai întâi ce se petrece în Universitățile noastre. Nu sunt catedre de procedură penală și studenții ies cu totul nepreparați, deși procedura este tot atât de importantă, dacă nu mai importantă, ca dreptul penal. Dar pentru ca să arăt că nu înțeleg să vorbesc rău despre gazdă 1), trebuie să adaug. Că d-l Prof. Teodorescu, recunoscând acest adevăr, lucrează în această direcțiune și dă toată importanța disciplinei procedurii penale.

Acest fapt, că nu avem catedră la Universitatea e poate explicațiunea că procedura a fost atât de uitată și oropsită că nu i s'a făcut o modificare cu toată importanța ei.

În adevăr, procedura e cea care dă normele pentru a pune în mișcare dreptul. Ea pune în valoare repressiunea. Dacă procedura e rea, sancțiunile sau pedepsele din codul penal ori cât de complete ar fi, devine ineficace.

Dar mai mult, procedura penală trebuie să mai aibă o calitate, ea trebuie să organizeze nu numai mijloacele pentru pedepsirea celor vinovați, ci și garantarea inocenței oamenilor cinstiți. — De aceia, ea a și fost numită „*Le code des honnêtes gents*“ în opoziție cu codul penal, care se numește „*le code des malfaiteurs*“.

Libertatea individuală se confundă cu organizarea procedurii criminale.

Montesquieu, vorbind de importanța legilor criminale spune că: *la liberté du citoyen dépend principalement de la bonté de ces lois; Quand l'innocence des citoyens n'est pas assurée, la liberté ne l'est pas non plus.*

De aceia, în întocmirea procedurii penale, trebuie ca legiuitorul să aibă toată grija. Acestea spuse ne întrebăm. *Cari sunt principalele tendințe doctrinare sau legislative și cari din ele ar trebui să rețină atențiunea legiuitorului pentru viitor.?*

O primă tendință manifestată în doctrină e cea care rezultă din lupta veșnic deschisă și putem spune

acum învechită, între cele două școli ce-și dispută întâietatea în știința penală: școala clasică și școala pozitivistă.

Deși pozitiviștii nu au întocmit încă un cod de procedură penală, cum au făcut pentru codul penal, întocmind proiectul din 1921, totuși diferența de concepție se manifestă și pe tărâmul procedurii penale, atât în faza primelor cercetări și a instrucțiunii, cât și în faza de judecată.

În procedura clasică, primile cercetări și instrucțiune au un domeniu mai restrâns, căci ele având ca obiectiv principal, *infrațiunea* — se ocupă de a constata dacă ea a fost comisă și dacă sunt dovezi suficiente pentru a proba culpabilitatea delicventului, precum și de orice alte împrejurări în legătură cu fapțul.

Intr'un sistem de procedură pozitivistă, după doctrina căreia, toată preocuparea o formează *personalitatea delicventului*, ancheta preliminară și instrucțiunea trebuie să se preocupe în principal de această chestiune, să constate și lămurească întreaga viață, dela naștere a delicventului și chiar mai înainte, pentru a constata atavismul, ereditatea, alcoolismul părinților sau străbunilor, condițiunile sociale în care infractorul a trăit și s'a dezvoltat, munca sa, mijloacele de existență, influențele sub care au lucrat etc. 1)

Pentru studiul acesta al infractorului, din toate aceste puncte de vedere, trebuie o organizațiune mai complectă decât aceea a poliției judiciare și a unui judecător de instrucțiune, trebuie un aparat mai complicat, cum spre ex. în genul tribunalelor de copii, cu mult personal ajutător.

D-l Makowski, fost ministru de justiție și actual profesor de drept penal la Universitatea din Varșovia, un adept al școlii pozitivistice, urmând această idee a propus complectarea codurilor de procedură în partea referitoare la cercetări și instrucțiune, cu o serie de dispozițiuni, prin care se lărgeau datoriile procurorilor și judecătorilor de instrucțiune și prin care aceștia erau obligați a studia pe individ din punctul de vedere al măsurilor de siguranță ce ar trebui să i se aplice în caz că ar fi recunoscut culpabil.

În privința instanțelor de judecată, un alt adept al școlii pozitivistice D-l Jamontt, profesor la Universitatea liberă din Varșovia, a propus ca o primă instanță, judecând, compusă cu jurați asesori sau chiar fără, să se pronunțe numai asupra culpabilității inculpatului, și o altă instanță superioară, cum e Curtea de Apel, să se pronunțe pe baza actelor din dosar și a unei anchete asupra sancțiunilor de aplicat inculpatului deja condamnat în privința culpei, de prima instanță 2).

Ar fi multe de spus în privința tendințelor sau ideilor procedurale în cari pozitiviștii ar dori să se meargă în întocmirea procedurilor penale, mă mărginesc a spune diferența esențială între cele două concepțiuni: Școala clasică, fiind individualistă, cere continuu noi garanții în favoarea inculpatului, un control sever al autorităților penale, înlăturarea arbitrarului și respect pentru libertatea individuală, pe când, Școala pozitivistă, fiind de concepție etatistă,

1) Vezi comunicarea d. Moghilmiski publicată în *Revista de drept penal*, 1926.

2) Conferința d. Moghilmiski citată mai sus.

1) Comunicarea avea loc la Universitate și sub președinția d-lui Iulian Teodorescu profesorul de drept și procedură penală la Universitatea din București.

urmărește fără scrupule : *apararea socială*, lipsește pe individ de acea garanție seculară pe care o numim *prezumție de inocență* și substituind unei proceduri umanitare, una științifică, transformă procesul penal într'o cercetare clinică cu specialiști ca : antropologiști, sociologi, criminaliști etc. etc. (Garraud).

Prin aceasta nu voesc să zic că ideile sau propunerile lor nu merită atențiune, ci numai că nu cred că ele ar putea fi consacrate, având nevoie unele din ele a mai fi verificate, dar ele trebuiesc cunoscute, fiind că, dând Cezarului ce este al Cezarului, trebuie să recunoaștem că școala pozitivistă prin ideile ei a renovat clasicismul, atât în dreptul penal cât și în procedură, căci multe, foarte multe din propunerile ei au fost adoptate de partizanii școlii clasice, dând astfel naștere *neo-clasicismului*, o *doctrină eclectică*, în care *tehnicismul juridic* al școlii clasice e încă păstrat.

Ce sunt *măsurile preventive* sau sancțiunile cu caracter educativ admise de toate statele în organizarea tribunalelor de copii; ce sunt *măsurile de siguranță* pe cari le-am primit și noi, ce sunt recomandațiunile de a ne ocupa mai mult de persoana infractorului, dacă nu consecințe ale doctrinei pozitivistă, ce este individualizarea pedepsei dacă nu consacrară a același idei ; ce este *decretul penal* consacrat de procedura italiană din 1913 și de procedura penală germană din 1924, sub numele de „*ordonanța penală*“, și altele dacă nu tot o idee pozitivistă, adică dreptul pentru judecătorii dela judecătorii, de a condamna în materie de contravențiuni fără o discuțiune contradictorie, ci numai pe baza de acte ? ceea ce e contrar ideilor clasice.

Cu tot acest omagiu pe care orice om de știință trebuie să-l aducă pozitivismului și reprezentanților lui, eu am credința că *neoclasicismul* este doctrina, pe tărâmul căreia trebuie sfătuit să rămână legiuitorul codului nostru de procedură penală viitoare.

De aceea să vedem cari sunt ideile noi ce i se pot recomanda ca consacrate de doctrină și de diferite alte coduri sau proiecte mai noi, în sânul acestei doctrine.

Oprindu-ne în prim rând, asupra celor două acțiuni, cari izvorăsc mai în totdeauna dintr'o infracțiune, constatăm o primă tendință a doctrinei care recomandă mai multă dreptate pentru drepturile părții vătămate, în sensul că și ea să poată dobândi o completă satisfacțiune a drepturilor sale violate, căci până azi, din cauza situațiunii ce i s'a creat de lege, prin aceea că în fața instanțelor corecționale e considerată ca accesorie acțiunii publice, tribunalele în genere dau toată atențiunea soluționării acțiunii publice și prea puțină acțiunii private. Este de examinat, cum remarcă foarte bine doctrina, dacă sistemul separațiunii celor 2 acțiuni nu a fost prea exagerat prin substituirea aproape în toate delictelor a sancțiunilor cu caracter privat, cu acele cu caracter social.

„*Il importe, cependant de remarquer*, spune Garraud, *combien le droit pénal moderne a rejeté dans l'ombre, la partie lésée et la notion dela réparation du dommage, pour laisser apparaître au premier plan la ministère public...*“

„*Un tel système est excessif, la réparation civile lorsqu'elle est bien organisée, constitue l'un des moyens les plus énergiques de lutte contre la criminalité...*“ (Garraud, *Instr. Criminelle* T. I. pag. 153).

Reforme legislative în această privință s'au propus începând cu Bentham, apoi de Bonneville, de Marsangy la 1845 și chiar de Spencer în studiul său : *Morale de la prison* (în lucrarea *Essais de politique*) Citez numai câteva din aceste propuneri :

S'a propus ca și acțiunea civilă să fie susținută din oficiu de către procuror, dispensând pe partea vătămată de grija de a se constitui parte civilă.

S'a mai propus ca acțiunea civilă să nu mai fie judecată de tribunalele corecționale, ca accesorie a acțiunii publice, ci numai de tribunalele firești, adică de cele civile, așa după cum a admis codul de procedură penală germană, chiar și în noua procedură din 1 Aprilie 1924, în care partea vătămată vine cu pretențiunile sale în fața instanței penale numai în cazuri excepționale.

În procedura olandeză, numai când pretențiunea este sub 150 franci. În Anglia, acțiunea civilă nu poate fi judecată decât de instanțele civile. Congreșele penitenciare internaționale, dela Paris 1895 și Bruxelles 1900, au admis că acțiunea pentru pretențiunile civile să fie susținută de procuror.

În fine, cine nu-și reamintește de propunerea făcută la 1911 în Franța, de fostul președinte de Consiliu și Ministru de Justiție de Monis, pe când era în funcțiune, de a introduce un nou sistem de represiune, care consista din *reparațiunea pecuniară efectivă și reală* a victimei infracțiunii, prin deținerea în închisoare a infractorului până ce prin muncă va plăti toate acestea. Era și aceasta tot o idee pozitivistă, dar era, după care spune D-l Monis, ceace în practica de avocat l'a impresionat mai mult.

Propunerea a rămas în cartoane, ca multe altele.

Nu cred că e bine să sfătuiem legiuitorul să meargă atât de parte — trebuie lăsată acțiunea civilă la liberul exercițiu al părții vătămate. Ceia ce trebuie făcut, e ca justiția să o repună complet în drepturile sale, s'o despăgubească integral, o *restitutio in integrum*, punând obligațiune instanțelor în acest sens, iar nu ca până azi, când i se dă ceva ca de milă ; apoi ce s'ar putea admite ar fi ca pentru minori și incapabili acțiunea civilă să poată fi susținută de Ministerul Public și ca partea civilă să fie scutită de cheltuelile de judecată în caz de achitare sau absolvire a inculptului când acțiunea publică a fost pornită de procuror.

Se poate încă admite și introducerea *sequestului penal*, ca măsură asigurătoare a creanței pretențiunilor civile, așa după cum e în alte legislațiuni, ca cea transilvăneană.

Toate acestea, unite și cu dispozițiunile deja introduse în proiectul de cod penal, prin cari s'a creat un privilegiu pentru creanța părții civile când ar veni în concurs cu statul, și cu acea prin care s'a introdus obligațiunea pentru condamnați, ca din munca lor în penitenciare, să rezerve o parte și pentru despăgubirea părții vătămate, când n'a fost despăgubită din altă avere, credem că ar fi suficiente măsuri pentru îndreptarea răului.

O altă tendință manifestată în doctrină e aceea a acordării dreptului de a exercita acțiunea publică și altor persoane în afară de ministerul public, și în special și asociațiunilor sau sindicatelor profesionale ; e o concepțiune nouă de *acțiune colectivă sau sindicală*

E un curent general în favoarea acestei idei. Sunt

însă nuanțe de diferențe, atât în privința felului asociațiilor cărora să li se recunoască dreptul cât și în privința condițiilor în care ar trebui admise.

Unii, sunt pentru acordarea în mod larg, pentru ambele feluri de asociațiuni, adică atât cele cu scop desineteresat cât și cele cu scop interesat.

Alții, sunt numai pentru cele cu scop interesat, sau syndicatele profesionale.

În privința condițiilor, unii propun că dreptul trebuie acordat numai în urma autorizațiunei date de Curțile de Apel: alții că dreptul de exercițiu al acțiunei publice, trebuie acordat numai în schimbul unei cauțiuni importante care să serve la despăgubirea celor lezați prin urmăriri nedrepte, un fel de *cautio judicatum solvi*.

Deși idea acestor asociațiuni a pătruns pe continent venind din țările Anglo-Americane, unde funcționează sistemul acuzatoriu și unde astfel de asociațiuni era natural să se desvolte, neexistând ministerul public și deși am convingerea că la noi unde instituțiunea ministerului public a intrat în moravuri și a prins rădăcini, nu vor da foloase, totuși cred că se poate sfătui legiuitorul să admită acest drept, în anume condițiuni, pentru ambele feluri de asociațiuni, mai ales că avem o lege specială, care înconjoară de toate garanțiile formarea de asociațiuni juridice cu scop dezinteresat, iar pentru syndicate e legea din 1921.

În fine, tot în legătură cu esercițiul acțiunei publice urmează că și dreptul acordat părței vătămate să fie pe de o parte reglementat spre a înlătura abuzurile ce se fac, iar pe de altă parte, să fie extins și în privința dreptului de apel, în sensul că prin apelul său, să poate pune în casare și acțiune publică.

Ajung acum la o tendință importantă a doctrinei și acceptată în unele legislațiuni, aceea a *incompatibilităților diferitelor funcțiuni represive*.

Funcțiunile care concură a asigura represiunea sunt: funcțiunile de acțiune sau cercetare, acele de urmărire, acele de instrucțiune, apoi cele de judecată și execuțiune.

Aceste funcțiuni sunt ele deosebite prin natura lor, și trebuie exercitate prin persoane diferite sau din contra se pot întruni și prin urmare incredința uneia și aceleași persoane, acum există azi în procedura noastră din vechiul Regat.

O atare întrebare trebuie să se pună în orice organizare judiciară. Nu voi căuta a da desvoltări întrebării puse, mă mărginesc a vă expune concluziunile doctrinei:

Doctrina constată că incompatibilitate firească există, în pură rațiune, numai între funcțiunea de urmărire și judecată, nimeni neputând fi în același proces, și parte și judecător.

Că între funcțiunea de agent cercetător și aceea de urmăritor, precum și cea de urmăritor și aceea de instructor, nu este nici o incompatibilitate firească; că din contră e natural, după cum se întâmplă azi în materie civilă și cum se întâmplă altădată în sistemul acuzatoriu, că fiecare parte să caute să strângă probele.

Că deasemenea între funcția de instrucție și judecată nu este incompatibilitate; că din contră ar fi de dorit ca judecătorul să poată îndeplini singur sarcina de a aduna probele și de a asculta martori, etc. cum este azi în materie corecțională.

Cu toate acestea, tot doctrina este de acord a recunoaște că necesități practice isvorite din dorința de a da cât mai multe garanții de imparțialitate în administrarea justiției, au impus separarea acestor diverse funcțiuni, ca ele să fie exercitate de persoane diferite și aceasta mai ales în afacerile importante.

Pentru aceasta nu voi căuta doctrina străină, mă refer la cea română și vă citez din volumul Tanoviceanu următoarele cuvinte:

„Tipul ideal, . . . este ca pentru fiecare din cele trei oficii deosebite ale instrucțiunei prealabile să existe un funcționar deosebit: unul care să cerceteze și să descopere infracțiunea, ofițerul de poliție judiciară, altul care urmește sau dă în judecată, ministerul public și altul în fine care să adune probele, judecătorul de instrucțiune. 1)

Pe de altă parte, constatăm că alte legislațiuni, cum e cea austriacă, cea ungară, adică actualele proceduri din Transilvania și Bucovina au consacrat de mult aceste principii.

Mai mult, e de observat că aceleași rațiuni ne învață și doctrina e de acord, că există incompatibilitate și între funcțiunea de instrucțiune și atribuțiunea de a se pronunța asupra rezultatului instrucțiunei.

În consecință, credem că se impune a se recomanda legiuitorului nostru, respectarea acestui principiu sănătos și introducerea lui în viitorul cod și ca urmare, ar trebui, pe de o parte, să scoată pe procuror din rândul ofițerilor de poliție judiciară, spre a nu mai fi și cercetător și urmăritor, ca el să rămână numai titularul dreptului de urmărire; iar pe de altă parte, să ridice dreptul judecătorului de instrucțiune de a se mai pronunța asupra dovezilor strânse sau rezultatului instrucțiunei, adică de a da ordonanțe definitive de urmărire, rămânând numai cu funcțiunea de instructor.

Cât despre atribuțiunea de examinator imparțial al rezultatului instrucțiunei, credem că ea trebuie trecută asupra unui alt organ deosebit și anume asupra *camerei de consiliu*, astfel cum este și în procedura ardeleană și bucovineană, în procedura belgiană procedura cantonului de Geneva, etc. etc. iar în procedura din Vechiul Regat, funcționează pentru controlul mandatelor de arestare.

Și pentru ca să nu ni se zică că prin aceasta înlocuim cu ușurință sistemul francez, cu cel germano-ungar, țin să accentuez că însăși doctrina franceză, azi regretă suprimarea camerei de Consiliu care a existat în Franța până la 1856 cu aceste atribuțiuni, susținând, că numai din cauza gabei legiuitorului de atunci s'a căzut în această eroare.

Charles Morizot-Tibaut, în lucrarea sa: *„De l'instruction préparatoire“* premiată de Academia franceză, ne spune în mod formal: *„de sorte que la suppression de la chambre du conseil fut un mal...“*

Proiectul Dufaure, pentru modificarea procedurii penale franceze, depus în Parlament încă dela 1879, conchidea la restabilirea camerei de consiliu.

Pe lângă acestea, doctrina în genere, e de această părere, iar acum de curând, unul din cei mai renumiți penaliști francezi d. Roux, Profesor la Facultatea dela Stasbourg și secretarul general al Asocia-

1) I. Tanoviceanu Curs de drept și procedură penale vol. IV pag. 566.

țiunei internaționale de drept penal într'o conferință ținută la 29 Iunie 1928, la Palatul de Justiție de la Bruxelles, pentru Uniunea belgiană de drept penal spunea :

„...il est vrai de dire que lorsque le juge d'instruction, comme cela ce fait actuellement, apprécie lui-même la suite à donner à sa propre information, il est juge et partie dans la même cause. Mais, le remède est-il nécessairement de lui retirer l'information? Ne pourrait-il pas plus simplement consister dans le retrait de son autre fonction, celle de juger ses informations et en revenir, en l'améliorant, à la solution d'avant 1856, c'est-à-dire, rétablir la chambre du conseil, que nous avons eu le tor de supprimer et que vous avez eu la sagesse de conserver¹⁾.

Iată câteva considerațiuni; cari unite cu experiența făcută la noi cu această instituțiune a camerei de consiliu sunt sper determinante, în sprijinul părerii ce am onoare a susține relativ la introducerea camerei de consiliu în legislațiunea noastră procedurală viitoare.

Și pentru că suntem în materia judecătorului de instrucțiune, țin să adaug că este de dorit ca viitorul nostru legiuitor să țină cont încă și de alte două deziderate ale doctrinei, relative la funcțiunile lui, și pe cari ni le însușim și noi.

a) Primul e acela ca dreptul de arestare preventivă să primească o nouă reglementare, noțiunile de: *interesul instrucțiunii, ordine publică și gravitatea afacerii*, cari în sistemul de azi al procedurii din v. regat motivează arestarea fiind prea vagi din care cauză se pot naște abuzuri. Credem că este în spiritul art. 11 din pactul nostru fundamental, ca să se enumere, să se limiteze cazurile când se poate ordona arestarea preventivă așa după cum au făcut alte proceduri mai moderne și cum dealtfel găsim și în procedura transilvăneană și bucovineană.

b) Al doilea deziderat, e acela relativ la apărarea prevenitului în cursul instrucțiunii și al atenuării regimului ei secret, prin acordarea dreptului prevenitului de a lua cunoștință de rezultatul instrucțiunii, pentru ca el să-și poată face o apărare completă și efectivă.

Nu este vorba de a înlătura secretul și a face o instrucțiune contradictorie, cum cu multă dreptate observă și d. Roux în conferința sa dela Bruxelles, ci de a da posibilitate prevenitului ca după terminarea instrucțiunii să ia cunoștință de rezultat. D-sa critică cu asprime dispozițiunea legii franceze care a făcut obligatorie comunicarea dosarului avocatului prevenitului în preziua interogatoriilor în cursul instrucțiunii, susținând că trebuia să facă aceasta la terminarea instrucțiunii și aprobă dispozițiunea din legea belgiană introdusă de curând în acest sens.

„*Bien plus sagement que nous,—spune d. Roux—vous avez par votre loi du 25 Octobre 1919, ordonné que l'instruction une fois terminée, le dossier de la procédure fut mis à la disposition du prevenu et de son conseil 48 heures avant la deliberation de la Chambre du Conseil*²⁾.

În acest sens cred că trebuie îndrumată și procedura noastră viitoare. Prin dispozițiunile ce propu-

nem interesele societății nu vor fi desavantajate, însă libertatea individuală ar fi mult mai garantată.

Mă opresc la aceste puține observațiuni relative la prima fază a procesului penal, spre a trece la faza doua, adică acea relativă la *judecată*.

Plecând dela ipoteza că în proiectul de cod penal se va menține principiul tripartitei diviziuni a infracțiunilor și că deci vom continua să păstrăm cele trei feluri de instanțe penale, curespunzătoare la cele trei categorii de infracțiuni, adică: *judecătorii, tribunale și curți cu jurați*, voi încerca a vă expune câteva din tedințele doctrinare mai importante și în privința lor, începând cu cele mai mici, adică cu judecătorile.

Înainte de a începe, țin să constat, că dacă în fapt nu sunt de remarcat prea multe modificări în legislațiunile diferitelor state, în schimb există o mare mișcare de idei în toată doctrina; în privința lor, datorită de sigur faptului că instanțele nu mai corespund azi unei bune administrațiuni a justiției.

Astfel :

1. La *judecătorii*, se preconizează în prim rând o tendință de simplificare a procedurii, cerând a se introduce pentru judecătorii dreptul de a judeca unele contravențiuni și chiar unele delictе, fără contradictoriu sau debateri prealabile, ci numai pe baza actelor sau proceselor-verbale primite, însă numai când pedeapsa e numai amenda după unele legislațiuni, și chiar o închisoare până la câteva zile după altele; în toate cazurile bineînțeles, cu rezerva dreptului pentru cel condamnat de a face opozițiune sau contestațiune, dacă nu e mulțumit.

O astfel de instituțiune cu oarecari nuanțe de diferență există în procedura penală italiană sub denumirea de *decret penal*, în Germania sub numele de *ordonanța penală*. În Germania pedeapsa pronunțată poate fi chiar închisoarea.

Sistemul e cunoscut încă și de procedura ardeleană și bucovineană, de procedura unor cantoane elvețiene și de procedura norvegiană. În Norvegia ordonanța e pronunțată de procuror.

În Franța, s'au depus până azi pentru introducerea instituțiunii trei proiecte, primul din 29 Martie 1920, și alte două în cursul anului 1921, unul la 20 Oct. și altul la 27 Octombrie.

La société de prisons, a întocmit și ea unul care conține unele idei originale, care pot fi utilizate cu folos.¹⁾

Deși, se spune că această instituțiune, face din pedeapsă o taxă și din contravenient un contribuabil, eu cred că este o instituție minunată care trebuie recomandată și legiuitorului nostru, mai ales că corespunde ideii directive a oricărui sistem de represiune, că sancțiunea trebuie aplicată cât mai neîntârziat după comiterea faptei.

O altă tendință a doctrinei ar fi aceea a reluării din competența judecătorilor a unora din delictеle mai grave, cum sunt furturile cu efracție și redarea lor în competența tribunalelor.

Este de asemenea de văzut dacă mai trebuie lăsată și în viitor, judecarea unei părți din contravențiuni, în competența unor organe administrative, așa după cum este azi.

Personal, n'am văzut nici odată cu ochi buni ames-

1) Revue belgo de droit pénal et de criminologie, No. pag.
2) Revue belge de droit pénal et de criminologie No. 7, pag. 688.

1) Vezi Garraud. vol. IV pag.

secul acesta de atribuțiuni, așa că, nu a-și da un astfel de sfat legiuitorului viitor.

Am însă convingerea, că ar fi mult mai bine și rolul atribuit acestor organe ar pierde din importanță dacă am organiza după cum e în Olanda procedura sumară a conducerii imediate în fața judecătorului a celui culpabil de o contravențiune flagrantă cu judecarea de îndată, însoțită și de dispozițiunea, că judecata să nu se mai facă dacă inculpatul plătește trei părți din maximum amenzei prevăzută de lege pentru fapta comis, o astfel de procedură ar fi foarte potrivită mai ales pentru anume contravențiuni cum sunt de ex. cele de speculă.

2. Relativ la Tribunale.

Două sunt ideile mai principale, în jurul cărora se fac discuțiuni în doctrină referitor la tribunale, cu privire mai mult la organizarea lor decât la procedură:

1) Principiul unității de justiție care se găsește și la baza organizării noastre judecătorești, e atacat. Se propune specializarea magistraturii penale, în sensul ca să existe instanțe speciale care să judece numai în penal. În Franța, în special, această idee e susținută mai ales de magistratură,

La noi, procedura ardeleană și bucovineană, conțineau acest principiu sub forma alcătuirii la începutul anului judecătorec a unor complete pentru fiecare fel de materie: complete civile, penale, etc.

2) A doua idee, e cea a admiterii participării cetățenilor la judecarea delictelor corecționale, fie sub forma unor curți cu jurați corecționale, fie sub forma eschevinatului, după sistemul *schofengerichte-lor* germane.

S'a depus în Franța până azi nenumărate proiecte în acest sens.

Astfel :

Pentru introducerea tribunalelor cu *echevins*, s'au propus 3 proiecte în camera franceză, acel din 12 Ianuarie 1877, și acelea depuse de d-l Martin Feuillé, din 2 Februarie 1882, și cel din 10 Martie 1883. 1)

După părerea mea, găsesc că aceste ultime idei poate fondate în rațiune, nu sunt încă realizabile pentru țara noastră, stările dela noi nefiind preparate pentru aceasta.

Cât despre ideia, *specializării instanțelor*, o cred și utilă și ușor realizabilă. așa în cât ea poate fi din acea cari trebuie recomandată atențiunii legiuitorului viitor.

Alte trei tendințe, comune tuturilor instanțelor de judecată, sunt următoarele, din care două referitoare la *căile de atac* și a treia referitoare la *procedura tribunalelor de copii*.

a) Prin cea dintâi se propune suprimarea opozițiunii, și înlocuirea ei cu *instituțiunea repunerii în termen*, când partea va putea dovedi că a fost în caz de forță majoră sau altă cauză care a împiedicat-o a veni la judecată, sau a pierdut termenul.

E o propunere care deasemenea sper că va fi luată în considerație de legiuitor, de oarece opozițiunea, prin modul cum a fost practică, s'a dovedit suficient că nu mai poate trăi.

b) A doua idee e cea referitoare la existența sau menținerea apelului în formă în care e consacrat azi de legea de procedură din vechiul regat.

În adevăr, se discută, mai ales în Germania, dacă se mai poate menține un al doilea grad de jurisdicțiune,

față cu principiul oralității debaterilor și se ajunge la concluziunea că nu este compatibil. Ca consecință, ei au suprimat dreptul de apel pentru trib. și l-au menținut numai pentru *schofengerichte*. Procedura bucovineană e în același sens, ea a suprimat dreptul de apel, asupra chestiunii culpabilității, ne pemițând apelul decât pentru chestiunile de drept.

E o chestiune care merită toată atențiunea din partea legiuitorului nostru viitor, mai ales că sistemul actual duce câteodată la soluțiuni inadmisibile.

În adevăr, din propria mea experiență de magistrat vă pot afirma că la noi mari delictvenți au scăpat prin curțile de apel.

S'a spus că curțile au suferit influențe străine sau sugestii din afară, când după mine, soluțiunile erau fatale, din cauza sistemului greșit al mecanismului procedurii.

Gândiți-vă puțin cum se petrec lucrurile și adevărul vă va apare.

Toți martorii, cari sunt în regulă generală proba principală în materie penală, se ascultă la tribunal, judecătorii de la această instanță primesc toate impresiunile acestor depozițiuni și judecă în consecință.

Grefierul ia notă de depozițiuni și se știe cât de imperfect se iau aceste note.

Ei bine, după aceste note imperfecte, după acest palid rezumat și mai întotdeauna inexact, judecă instanțele de apel — adică după o procedură scrisă, rău făcută — Erea fatal ca să urmeze achitarea.

Iată de ce cred că sistemul german, merită toată atențiunea.

c) A treia idee e cea a organizării unei proceduri speciale pentru judecata minorilor, așa cum s'a admis în toate Statele.

3. — Curțile cu jurați.

Trec acum d-lor la ultima instanță, cea a Curții cu jurați.

În privința acestei instanțe sunt foarte multe discuțiuni și tendințe noi în doctrină.

Se poate spune că e o tendință de o adevărată răsturnare a bazelor existente ale instituțiunii.

În multe state se propune chiar desființarea, cum e de exm. propunerea congresului național italian dela Catania din Aprilie 1923. Pentru noi, sub acest raport, nu poate fi discuțiuni, din cauza textului constituțional; urmează deci că trebuie să ne ocupăm numai de acele tendințe și propuneri care ar duce la perfecționarea funcționării instituțiunii.

O primă tendință în acest sens, e aceea a reorganizării curților pe alte baze decât cele de azi. Principiul de bază al organizării de azi e acela al separațiunii celor elemente ce compun curtea: elementul judecătorec sau Curtea și elementul cetățenesc sau juriul. Ei bine, se cunosc inconvenientele ce decurg din această separațiune a celor două elemente care trebui să conlucreze la pronunțarea aceleiași hotărâri, inconveniente, din care cele mai importante și din cari decurg toate defectele instituțiunii, *sunt două*: pe de o parte e acela al neîncrederei juraților în mentalitatea și activitatea judecătorilor cu privire la aplicarea pedepselor, fiind că de multe ori pedepsele aplicate de judecători nu au corespuns cu așteptările juraților, iar pe de altă parte acela al lipsei în Camera de delibera re a juraților, a unui conducător, care cunoscând a-facerea să-i informeze să-i, conducă, căci experiența

1) Vezi Garraud, vol. IV pag....

a dovedit că din această cauză se dau de multe ori verdicte greșite și în necunoștință de cauză.

Trebuie observat că aceste două chestiuni sunt referitoare la cele mai esențiale atribuțiuni ale celor 2 elemente ce compun Curtea cu jurați; *chestiunea de fapt*, a culpabilității, dată în atribuțiunea juriului și *chestiunea de drept a fixării pedepsei*, care intră în atributul judecătorilor.

Ei bine este de dorit ca soluțiunile cari se vor da pentru înlăturarea inconvenientelor semnalate, să fie astfel ca toți jurații să rămână stăpâni pe chestiunea de fapt a culpabilității, și tot judecătorii să rămână stăpâni pe chestiunea de drept. Altfel curtea cu jurați ar pierde caracterul ei și s'ar ajunge la acea că judecătorii să se pronunțe asupra culpabilității, iar jurați asupra chestiunilor de drept.

Iată sistemele cari s'au propus:

a) Intr'un prim sistem s'a propus, în scop de a face să dispară neîncrederea juraților în judecătorii Curței, să se dea dreptul juraților să se pronunțe singuri stăpân asupra culpabilității cât și asupra pedepsei. Acest sistem, care a fost numit sistemul: *le jurey maître de la peine*, a fost adoptat de procedura Cantonului de Geneva din 1890 cu modificările din 10 Febr. 1904. După acest sistem, deși cele 2 elemente rămân separate, însă *la deliberare*, președintele curței cu jurați, intră în camera de deliberare a juraților și conduce deliberarea luând parte cu ei la hotărâre atât asupra culpabilității cât și asupra pedepsei de aplicat (art. 207 și 208 pr. pen. geneveza).

Dacă sistemul înlătură chestiunea lipsei de conducere, cealaltă nu se poate considera rezolvată. Președintele singur, poate fi pus întotdeauna în minoritate când e vorba de aplicarea pedepsei, așa că juriul ar fi cu adevărat stăpânul pedepsei, cea ce desigur că nu e de admis și constituie partea slabă a sistemului.

Acest sistem a fost admis și în Belgia prin legea din 23 August 1919. În Italia prin legea de procedură din 1913, s'a adus că numai asupra culpabilității jurații să delibereze în prezența președintelui, dar asupra pedepsei se pronunța președintele (art. 467)

b) Un al doilea sistem, propus, e acela numit al *echevinajului*, care consistă din contopirea juriului cu magistrații cari alcătuiesc curtea, în scopul, de a judeca atât chestiunile de fapt cât și a fixa împreună pedeapsa de aplicat. În favoarea acestui sistem e azi un curent foarte pronunțat.

El a fost adoptat și consacrat în Germania printr'un decret-lege din 4 Ianuarie 1924, pentru curțile cu jurați și pentru instanțele de apel. Germania, nu a făcut de altfel, decât să extindă sistemul *Schofengerichtelor*, pe care-l avea pentru judecătoriile de ocol. Curtea cu jurați e compusă în acest sistem în Germania din 3 magistrați și 6 eșevin sau jurați.

Un sistem aproape identic cu echevinajul, e sistemul numit al *asesoratului*, care funcționează în coloniile franceze, Algeria și Cameron. În acest sistem curtea e compusă din 3 magistrați și 4 jurați cari judecă împreună și fixează împreună și pedeapsa.

c) Un al treilea sistem care nu e de cât o variantă a sistemului legii geneveze și belgiene, e acela al menținerii juriului și Curței în forma lor actuală, adică a separațiunii, însă pentru a înlătura inconvenientele se propune că atunci când juriul ar delibera

asupra culpabilității președintele să prezideze deliberarea juriului în camera lor de deliberare, conducând desbaterile, fără a influența hotărârile lor; că după aceea 2 jurați desemnați de juriu să ia parte la deliberarea judecătorilor pentru fixarea pedepsei.

Acest ultim sistem este consacrat de procedura transilvăneană. Avantajele sistemului sunt vădite, atât juriul rămâne stăpân pe hotărârile sa în privința culpabilității cât și Curtea stăpână asupra fixării pedepsei, judecătorii Curții fiind trei la număr, deci în număr superior celor doi jurați, nu pot fi majorați.

Nu intru în discuțiuni mai multe asupra chestiunii, țin numai să declar că nu ezit un moment a mă ralia la sistemul legii Geneveze cu varianta aceasta din urmă care are avantajul că păstrează caracterul tradițional al Curței cu jurați: cele două elemente separate și, pe de altă parte, înlătură inconvenientele semnalate.

Cât despre *eschevinat*, fie chiar sub forma franceză a *asesoratului* pentru care există azi un curent atât de puternic în doctrină, nu ezit un moment a spune că nu-l cred potrivit pentru țara noastră.

Sunt încă o mulțime de alte chestiuni referitoare la Curțile cu jurați, între care mai esențială e aceea a recrutării juraților, a reducerii numărului lor, a procedurii de urmat în fața Curței, despre care neputând să ne ocupăm, țin să afirm că pentru ele se găsesc în doctrină propuneri și soluțiuni satisfăcătoare, și mai ușoare de ales, dacă prima chestiune e soluționată în mod fericit.

Ceia ce este sigur este că rapoarturile actuale dintr'e jurați și curte nu mai pot fi păstrate.

Acestea sunt în scurte cuvinte, o parte numai din tendințele doctrinare și legislative în jurul cărora am credința că vor gravita discuțiunile în privința reformei procedurii penale și pe cari am ținut să le supun discuțiunii și aprecierii cercului de studii penale.

Sunt încă și altele multe, foarte multe de care trebuie să se ocupe legiuitorul pentru a avea o procedură modernă, dar despre care timpul nu-mi permite să mă ocup azi.

Am însă o speranță că toți acei cari într'un mod sau altul vor fi chemați a ajuta la înlăturarea reformei se vor pătrunde de acel suflu care plutește asupra tuturor principiilor și care reprezintă dorința generală a noastră a tuturilor, a țării, de a vedea schimbată și îmbunătățită starea de azi, în privința distribuirii justiției penale și care nu mai poate dăinui, fără mari riscuri morale pentru societatea românească.

Am deasemenea speranța, că de astă dată, fiind vorba de o reformă, atât de importantă, guvernele vor înțelege că asemenea reforme nu trebuiesc apreciate — cum este obiceiul guvernelor la noi ca și aiurea — după criteriile bugetare, ci o vor aprecia numai după *criteriile științifice*, singure, cari pot să ne îndrumeze spre a avea o procedură cu adevărat modernă.

I. Ionescu-Dolj

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA S. I.

Audiența de la 9 Octombrie 1929

Președinția D-lui Al. Cernătescu, consilier

N. Dineată cu Ministerul de Justiție

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — COMISIUNI DISCIPLINARE. — DECIZIUNI. — EXECUTAREA LOR DE CĂTRE MINISTERU. — DACĂ POT FI ATACATE PE CALEA UNEI ACȚIUNI ÎN CONTENCIOS. — ART. 55 DIN STATUTUL FUNCȚIONARILOR PUBLICI. — ART. 210 DIN LEGEA DE ORGANIZARE JUDECĂTOREASCĂ. — ART. 3 AL. B DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV.

Din cuprinsul dispozițiilor art. 55 din statutul funcționarilor publici și 3 lit. b din legea contenciosului administrativ, rezultă că este inadmisibilă acțiunea în contencios pornită în contra unei deciziuni disciplinare și prin urmare o asemenea acțiune nu poate fi îndreptată nici în contra decretului regal dat pe baza raportului ministrului, prin care se aplică funcționarului pedeapsa disciplinară, deoarece executarea unei atari deciziuni făcându-se prin îngrijirea Ministerului, acesta a avut rolul numai a unui organ de executare și prin urmare nu i se poate imputa nici un abuz pentru faptul că a executat o dispoziție legală.

No. 216. — Respinsă ca nefundată acțiunea în contencios administrativ intentată de către N. Dineată în proces cu Ministerul de Justiție.

Curtea,

Asupra acțiunii intentată de reclamantul N. Dineată prin petiția înregistrată la No. 10.395 din 17 Decembrie 1927 în Contencios administrativ, în contra Ministerului de Justiție, de a se declara nul Decretul Regal No. 3244/927 publicat în „Monitorul Oficial” No. 258/927. care pune în disponibilitate pe numitul reclamant din funcțiunea de Portărel de pe lângă Tribunalul Dolj.

Având în vedere actele cauzei și susținerile ambelor părți. Asupra incidentului de inadmisibilitatea acțiunii pe calea Contenciosului administrativ, contra deciziunilor Comisiunilor de disciplină, ridicat de Ministerul Justiției.

Având în vedere că din susținerile părților, cât și actele din dosar rezultă în fapt că la Aprilie 1927, în urma unor reclamațiuni adresate Primului Președinte al Tribunalului Dolj, de către niște împricinați, contra portărerului N. Dineată, reclamantul de azi, pentru fapte necorecte în exercițiul funcțiunii sale, a fost delegat un domn magistrat cu facerea anchetei, conform statutului funcționarilor publici, aplicabil în speță, care depunându-și raportul, primul președinte a dispus trimiterea numitului în judecata comisiunii disciplinare, iar în ziua de 29 Octombrie 1917 a fost judecat și pedepsit cu punerea în disponibilitate prin deciziunea No. 15. Posterior acestei deciziuni, adică la 4—5 Noembrie reclamantul Dineată a prezentat demisia sa Ministerului care, în necunoștință de cauză, că reclamantul era pedepsit disciplinar, i-a primit-o, iar mai în urmă, când i s'a adus la cunoștință, decizia comisiunii disciplinare, a revenit asupra demisei primită, iar pe de altă parte prin raportul la Rege, a obținut Decretul No. 3244 din 18 Noembrie 1927, prin care reclamantul este pus în disponibilitate conform deciziunii Comisiunii de disciplină.

Având în vedere că din cele expuse, rezultă că în speță, s'a reclamat pe calea contenciosului administrativ, contra unei deciziuni a Comisiunii disciplinare a Tribunalului

Dolj, prin care reclamantul Dineată este pedepsit cu punerea în disponibilitate.

Considerând că conform art. 55 din statutul funcționarilor publici — aplicabil în speță — deciziunile Comisiunilor de disciplină sunt definitive și executorii, iar conform art. 3 lit. b din legea Contenciosului administrativ, asemenea deciziune nu pot fi atacate pe cale judecătorească, prin urmare, în cazul de față, acțiunea în contencios fiind pornită contra unei atari deciziuni, ea nu este admisibilă și deci urmează să fie respinsă ca atare.

Considerând că obiecțiunea reclamantului că art. 3 lit. b din legea Contenciosului administrativ, nu se aplică decât la deciziunile Comisiunilor de disciplină neexecutate încă, cari prin ele însăși nu produc nici un efect, iar nu la cele executate de ministru pe cale de raport și pe baza căruia s'a dat Decretul cu pedepsirea funcționarului este nefundată, pentru motivul că în acest articol se spune categoric că deciziunile Comisiunilor de disciplină definitive și executorii, nu pot fi atacate pe calea Contenciosului, ori executarea unei atari deciziuni, făcându-se prin îngrijirea Ministerului, conform art. 210 din legea de organizare judecătorească, dându-l a avut rolul unui organ de executare, și prin urmare, nu i se poate imputa nici un abuz pentru faptul că a executat o dispoziție legală.

Că astfel fiind, incidentul ridicat de intimat este fondat, și în consecință acțiunea trebuie respinsă ca inadmisibilă din acest punct de vedere.

Considerând că dacă s'ar imputa Ministerului vre-un abuz derivând din nerespectarea formelor legale în executarea deciziunii Neresivei de disciplină, numai în atare caz, calea Contenciosului ar fi deschisă; ori, nici o învinuire de acest fel nu s'a adus Ministerului. Tot ce i se impută este că în mod arbitrar a revenit asupra unei demisiuni acceptate dată posterior deciziunii Comisiunii disciplinare și grație cărei reveniri, decizia a putut să-și producă efectele, fiind considerat încă ca funcționar pe când în realitate această calitate încetase dela data primirii demisiunii.

Considerând că din acest punct de vedere acțiunea în contencios este admisibilă în principiu, totuși ea este nefundată în fond pentru următoarele considerațiuni:

Din expunerea istoricului procesului rezultă că reclamantul Dineată avea cunoștință când și-a dat demisia, că era pedepsit cu punerea în disponibilitate de Comisiunea de disciplină, prin urmare, ceva mai târziu, deci după ce fusese pedepsit și-a prezentat Ministerului demisia și acesta i-a primit-o fără ca să știe că există contra acestui funcționar acea pedeapsă disciplinară, desigur că primirea unei atari demisiuni nu se datorește decât surprinderii buneii credințe a Ministerului, căci nu este admisibil ca în mod conștient un ministru să se facă complicele unui funcționar pentru a-l sustrage dela o eventuală pedeapsă.

Dimisia fiind dar dată și primită în asemenea împrejurări, cu drept cuvânt Ministerul a putut reveni, căci astfel orice funcționar incorect ar putea să se sustragă unei eventuale pedepse cu consecințe grave, cum ar fi aceea de a nu mai putea fi reprimiț în funcție, dându-și demisia, iar mai târziu grație intervenției vre-unui om politic influent, și surprinzând din nou buna credință a ministrului, să fie reintegrat.

Considerând deci că întru cât demisia reclamantului a fost primită prin fraudă acestuia, apoi nu se poate plânge că Ministerul are venit asupra ei, căci prin fraudă nu poate nimeni să-și constituie un drept.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier Al. Cernătescu, respinge acțiunea.

Semnați: Al. Cernătescu, A. Procopiu, V. I. Șerbănescu.